

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Кіровоградської
міської ради
29 січня 2013 року
№ 2200

**Програма
розвитку малого і середнього підприємництва
у м. Кіровограді на 2013-2015 роки**

Програма розвитку малого і середнього підприємництва у м. Кіровограді на 2013-2015 роки (далі – Програма) розроблена на виконання Закону України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” з урахуванням місцевих особливостей, а також економічних і соціальних проблем міста.

У Програмі враховано положення законів України “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”, “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, указів Президента України, Програми діяльності Кабінету Міністрів України, інших програмних, законодавчих та нормативно-правових документів щодо регулювання та розвитку підприємництва.

Програма входить до системи заходів, спрямованих на забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів соціально-економічної політики, визначених у Програмі економічного і соціального розвитку міста Кіровограда, є її складовою частиною, базується на основних концептуальних засадах Програми розвитку м. Кіровограда до 2015 року.

Програма визначає основні шляхи реалізації на міському рівні державної політики розвитку суб’єктів малого та середнього підприємництва та спрямована на створення позитивних умов для ефективного функціонування підприємницького сектора, що є основною передумовою легалізації бізнесу та більш повного використання його потенціалу для розвитку міста Кіровограда.

1. Характеристика Програми розвитку малого і середнього підприємництва у м. Кіровограді на 2013-2015 роки

1.	Загальна характеристика м. Кіровограда	
	Площа території (тис. кв. км) – 0,1 Кількість населення (тис. осіб) – 243,5 Специфіка – переробна промисловість та машинобудування	
2.	Дата затвердження програми - січень 2013 року	
3.	Головний замовник Програми	Кіровоградська міська рада
	Головний розробник Програми	Управління економіки Кіровоградської міської ради
4.	Мета і перелік пріоритетних завдань Програми	Головною метою Програми є: спрямування та координація дій виконавчих органів Кіровоградської міської ради на поліпшення бізнес-клімату, створення умов для виходу бізнесу з тіні, підтримку ділової та інвестиційної активності власних

		товаровиробників, розвиток конкуренції на ринку товарів та послуг	
	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників	Вихідні дані на початок Програми	Очікувані результати
	1. Кількість діючих середніх підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення (одиниць)	5	6
	2. Кількість діючих малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення (одиниць)	72	73
	3. Чисельність працюючих на малих підприємствах (осіб)	13018	13420
	4. Кількість підприємців - фізичних осіб	16462	17524
	5. Питома вага реалізованої продукції (робіт, послуг) середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (робіт, послуг) міста (%)	42,6	43,2
	6. Питома вага реалізованої продукції (робіт, послуг) малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (робіт, послуг) міста (%)	19,6	20,5
	7. Середня заробітна плата одного працівника на малих підприємствах (грн.)	1282,0	1465,0
	8. Надходження до усіх рівнів бюджетів (млн.грн.)	49,6	71,6
	9. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва (одиниць)		
	бізнес-центри, центри підтримки підприємництва	9	10
	бізнес-інкубатори	-	1
	лізингові центри	4	4
	фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, установи взаємного кредитування)	45	45
	фонди підтримки підприємництва	3	3
	інвестиційні, інноваційні фонди і компанії	1	1
	біржі	15	15
	інформаційно-консультативні установи	1	2
	аудиторські фірми, аудитори-приватні підприємці	17	17
	10. Кількість підприємців, що пройдуть підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації (осіб)	-	300
	Терміни і етапи реалізації Програми	з 01 січня 2013 року по 31 грудня 2015 року	
	Вартість Програми - обсяги коштів, необхідних на фінансування заходів	2013 рік – 756,0 тис.грн. 2014 рік - 228,0 тис.грн. 2015 рік – 240,0 тис.грн.	
	Основні джерела фінансування	Міський бюджет, фонд загально-	

		обов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, бюджет розвитку міського бюджету, власні кошти виконавців заходів Програми
	Система організації контролю за виконанням Програми	Оперативний моніторинг виконання заходів Програми, розгляд виконання заходів на засіданнях Координаційної ради з питань розвитку підприємництва

2. Стан розвитку та місце малого підприємництва в економіці міста Кіровограда

Мале підприємництво займає важливе місце у соціально-економічному розвитку міста як провідний сектор ринкової економіки, що забезпечує насиченість ринку товарами та послугами, сприяє здоровій конкуренції, задоволенню споживчого попиту населення та створенню нових робочих місць. Саме підприємництво є фундаментальною основою у формуванні середнього класу.

Тому зусилля міської влади спрямовуються на встановлення відкритого партнерства влади та бізнесу.

За останні роки мале підприємництво посилило вплив на структурну перебудову економіки міста. Як самостійний елемент ринкової економіки підприємництво сприяє задоволенню споживчого попиту населення, робить певний внесок у збільшення обсягів реалізованої продукції та роздрібного товарообороту, продовжує виконувати соціальну функцію, утворюючи робочі місця, та наповнювати міський бюджет. Представники малого бізнесу складають численну групу власників, яка створює масову продукцію першої необхідності, гнучко і своєчасно реагує на зміну потреб у сфері попиту і пропозиції.

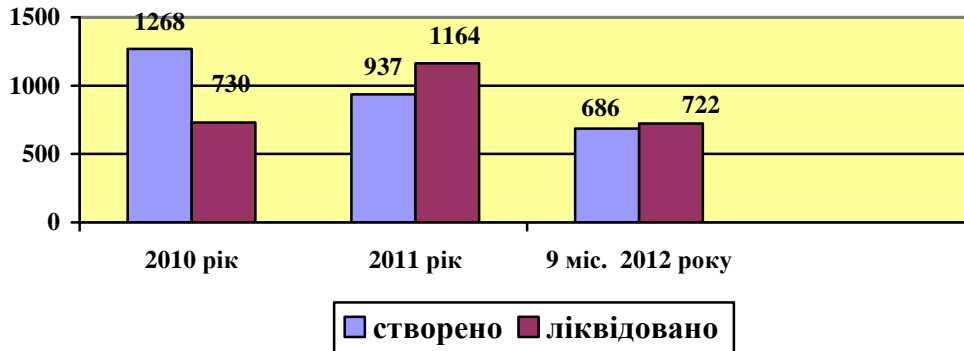
Галузева структура малого підприємництва міста свідчить, що більш привабливою для розвитку бізнесу залишається невиробнича сфера. Лідуюче місце продовжує займати оптова та роздрібна торгівля. Представниками малого бізнесу обслуговується велика частина сфери споживчого ринку. Також діяльність суб'єктів малого підприємництва зосереджується у сфері операцій з нерухомим майном, надання послуг, будівництва, ремонту житла, виробництва харчових продуктів, виготовлення вікон, виробів з деревини та металу.

На сьогодні в місті діє 18292 суб'єкти малого бізнесу. У їх структурі 16562 одиниць – фізичні особи-підприємці (90,5%), 1730 одиниць - малі та середні підприємства. На підприємствах працює 13018 осіб, 6657 особам надають роботу фізичні особи-підприємці. Таким чином, загальна чисельність працюючих у малому та середньому бізнесі майже 38,0 тисяч осіб, або 27% зайнятого населення міста.

Зміни податкового законодавства та встановлення нових правил ведення бізнесу призвели до утворення у 2011 році від'ємного балансу між

кількістю новостворених фізичних осіб-підприємців та кількістю підприємців, що припинили діяльність. Кількість фізичних осіб-підприємців, які протягом року припинили свою діяльність, на 20,0% перевищила кількість зареєстрованих і склала 1164 чол. Тенденція на закриття підприємницької діяльності збереглась і у 2012 році.

Реєстрація та припинення господарської діяльності фізичних осіб-підприємців у 2010-2012 роках

За даними Кіровоградської об'єднаної державної податкової інспекції Кіровоградської області ДПС, станом на 01.01.2012 5978 фізичних осіб-підприємців обрали спрощену систему оподаткування, станом на 01.10.2012 цей показник склав – 6972 особи, що на 16,6 % більше ніж на початок року. Кількість фізичних осіб-підприємців, що обрали загальну систему оподаткування, станом на 01.10.2012 складає 8042 особи.

Малих підприємств, які відповідно до ст. 291.4 Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» віднесено до IV та VI груп платників єдиного податку, станом на 01.01.2012 по м. Кіровограду налічується 534 підприємства, станом на 01.10.2012 цей показник збільшився на 2,6 % та склав 548 підприємств.

Суб'єктами малого підприємництва за 9 місяців 2012 року до бюджетів усіх рівнів сплачено 53994,2 тис.грн, у тому числі до державного бюджету - 10068,0 тис.грн. та до місцевих бюджетів - 43926,2 тис.грн.

Міська рада та її виконавчі органи спрямовують зусилля на створення сприятливого підприємницького клімату, послідовно здійснюють кроки, спрямовані на створення умов для розвитку підприємницької ініціативи та поліпшення бізнес-клімату в місті. Головним результатом діяльності міської влади стала модернізація регуляторного середовища, запровадження кардинально нової системи здійснення обов'язкових адміністративних процедур.

У грудні 2011 року розпочав роботу Центр надання адміністративних послуг, у роботі якого застосована ціла низка ефективних технічних та організаційних рішень.

До складу Центру входить Дозвільний центр, в якому беруть участь 19 територіальних дозвільних органів, 13 виконавчих органів Кіровоградської міської ради. Робочі місця адміністраторів є складовою єдиної комп'ютерної мережі. Запроваджена електронна система управління чергою.

В Центрі надання адміністративних послуг надаються 130 адміністративних послуг, в тому числі 60 документів дозвільного характеру.

Координує роботу Центру відділ дозвільних процедур Кіровоградської міської ради, де працює 5 державних адміністраторів, які організують видачу суб'єктам господарювання документів дозвільного характеру та забезпечують взаємодію місцевих та регіональних дозвільних органів.

В Центрі встановлена електронна система керування чергою з інформаційними терміналами та моніторами, яка під'єднана до кожного робочого місця.

З моменту відкриття Центру прийнято 40622 відвідувачі, 24127 заяв, в тому числі державними адміністраторами прийнято 8126 заяв від бізнесу міста та області.

У січні 2012 року між Кіровоградською міською радою, Кіровоградською обласною державною адміністрацією та дозвільними органами міста підписано Меморандум щодо видачі документів дозвільного характеру регіональними дозвільними органами через Кіровоградський міський дозвільний центр «Діалог-центр».

Удосконалено роботу веб-сайту Центру надання адміністративних послуг, де зазначений весь перелік послуг, що надається в Центрі, висвітлені інформаційні картки та форми заяв. Щоденно оновлюється інформація на сайті щодо кількості прийнятих заяв та наданих консультацій. Відвідувачі сайту можуть звернутись із скаргами та пропозиціями також через Інтернет-сайт.

З метою оперативного та своєчасного інформування підприємців про зміни в діючому законодавстві, в рамках роботи міського «Діалог-центру», проводяться безкоштовні семінари для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, в яких беруть участь представники органів державної податкової інспекції Кіровоградської області ДПС, Управління Пенсійного Фонду у м. Кіровограді та інші державні структури. Протягом 2011 року відбулось 29 семінарів. За 9 місяців 2012 року проведено 19 семінарів.

Значною є ресурсна підтримка суб'єктів підприємництва. У 2011 році підприємцями міста приватизовано 3965,04 кв.м. та передано в оренду 3362,6 кв.м об'єктів комунальної власності. За 9 місяців 2012 року приватизовано 2155,92 кв.м. та передано в оренду 2192,54 кв.м. Підприємці мають вільний доступ до бази даних об'єктів комунальної власності міста, які надаються в оренду та підлягають приватизації. Інформація щодо вільних приміщень постійно висвітлюється в засобах масової інформації та на сайті Кіровоградської міської ради.

У 2012 році Програмою розвитку малого підприємництва м. Кіровограда на реалізацію інвестиційних бізнес-проектів було передбачено

100,0 тис.грн. Станом на 01.10.2012 профінансовано один бізнес-проект приватного підприємства «Лікарня Святого Луки» загальною сумою 200,0 тис.грн., із них 100,0 тис.грн. - кошти обласного бюджету, 90,0 тис.грн.- кошти фонду, 10,0 тис.грн. – кошти міського бюджету.

Фінансування бізнес-проектів суб'єктів господарювання міста здійснюється на умовах співфінансування з Регіональним фондом підтримки малого підприємництва у Кіровоградській області. Оголошення про умови розгляду інвестиційних бізнес-проектів для співфінансування з Регіональним фондом підтримки підприємництва у Кіровоградській області розміщено на сайті Кіровоградської міської ради та у віснику Кіровоградської міської ради «Вечірня газета».

Кіровоградським міськрайонним центром зайнятості у 2011 році надано одноразову допомогу на створення власної справи 170 особам на суму 1470,2 тис.грн. За 9 місяців 2012 року виділено 99 особам 903,173 тис.грн. одноразової допомоги на створення власної справи.

Забезпечується прозорість та конкурентність проведення торгів (тендерів) на закупівлю товарів, робіт і послуг за кошти державного і місцевого бюджетів. Головними розпорядниками коштів міського бюджету постійно залучаються суб'єкти господарювання до участі у тендерах на закупівлю товарів, робіт і послуг за кошти державного та місцевого бюджетів.

Підприємці - виробники та підприємці, які здійснюють діяльність у сфері народних промислів, є активними учасниками проекту „Купуй Кіровоградське”, виставок – ярмарків, які проводяться у місті, що надає їм змогу презентувати свою продукцію та збільшити обсяги її реалізації.

Проте ряд причин стримують розвиток малого бізнесу:

- нестабільність та недосконалість податкового законодавства;
- суперечливість і неповнота чинних нормативно - правових актів, що регулюють діяльність суб'єктів підприємництва;
- недостатнє фінансово-кредитне забезпечення суб'єктів малого підприємництва, що обумовлено практичною відсутністю пільгових кредитів для підприємців, недоступністю довгострокового кредитування, високою вартістю позичкових коштів, що стримує розвиток виробничої сфери;
- нерозвиненість небанківського сектора фінансових послуг;
- відсутність мотивації у суб'єктів господарювання до інвестиційної та інноваційної діяльності;
- низька конкурентоспроможність товарів та послуг на світовому ринку, невідповідність світовим стандартам якості;
- недостатній розвиток бізнес-центрів як елементів інфраструктури підтримки підприємництва;
- брак професійних знань у підприємців, відсутність знань щодо здійснення маркетингу і сучасного менеджменту для організації виробництва і збуту продукції, що, у свою чергу, негативно впливає на структуру малого підприємництва, яке тяжіє до торгово-посередницької діяльності, а не до виробництва.

На подолання визначених основних проблем, які заважають розвитку підприємництва в місті, спрямована Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2013 - 2015 роки.

3. Головна мета і основні завдання Програми

Головною метою Програми є спрямування та координація дій виконавчих органів Кіровоградської міської ради на поліпшення бізнес-клімату, створення умов для виходу бізнесу з тіні, підтримку ділової та інвестиційної активності власних товаровиробників, розвиток конкуренції на ринку товарів та послуг.

Для досягнення визначеної мети мають бути вирішені **основні завдання Програми**, а саме:

- усунення зайвих адміністративних бар'єрів на шляху розвитку підприємництва за рахунок вдосконалення процедури отримання документів дозвільного характеру, необхідних для започаткування та провадження господарської діяльності;

- подальша реалізація основних засад державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;

- консолідація діяльності органів влади і громадських об'єднань із захисту прав та інтересів малого бізнесу;

- розвиток діючих кредитно-фінансових механізмів та впровадження нових фінансових технологій підтримки малого підприємництва;

- надання фінансової допомоги суб'єктам підприємницької діяльності для впровадження інвестиційних бізнес-проектів на умовах співфінансування з Регіональним фондом підтримки підприємництва у Кіровоградській області за пріоритетними напрямками, а саме:

- розвиток інженерно-технічної інфраструктури;

- впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій;

- виробництво продукції та надання послуг;

- розвиток народних промислів та ремісництва;

- наповнення державного і місцевого бюджетів, створення нових робочих місць, залучення до підприємницької діяльності соціально незахищених верств населення;

- насичення міських товарних ринків продукцією Кіровоградських товаровиробників;

- сприяння розвитку сучасної інфраструктури підтримки підприємництва шляхом започаткування роботи КП «Агентство розвитку міста Кіровоградської міської ради» для створення сприятливих умов щодо залучення інвестицій для розвитку бізнесу, допомоги по підготовці та супроводу інвестиційних проектів, поглиблення міжрегіонального і міжнародного співробітництва, підвищення рівня інформованості суб'єктів підприємницької діяльності міста.

Для виконання визначених завдань Програми необхідно виділити **наступні пріоритетні напрямки діяльності:**

впорядкування нормативного правового регулювання підприємницької діяльності, реалізація державної регуляторної політики;

фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, в тому числі «Агентства розвитку міста Кіровоградської міської ради»;

ресурсне та інформаційне забезпечення, подальше формування інфраструктури підтримки підприємництва;

удосконалення системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації для малого підприємництва (додаються).

4. Очікувані результати виконання Програми

Завдяки реалізації заходів Програми будуть створені сприятливі умови для стійкого розвитку малого бізнесу, підвищиться його внесок у забезпечення зайнятості населення міста, зростання конкурентоспроможності економіки на засадах активізації інноваційних процесів, наповнення міського бюджету, посилення товарних ринків, вирішення соціально-побутових проблем.

У результаті реалізації Програми очікується:

збільшення кількості середніх та малих підприємств на 402 одиниці;

збільшення кількості підприємців - фізичних осіб на 1062 одиниці;

збільшення середньої заробітної плати одного працівника на малих підприємствах на 4,6% щороку;

збільшення чисельності працюючих на малих підприємствах на 134 особи щороку;

збільшення кількості залучених інвестицій на 3,5% щороку;

забезпечення надходжень до зведеного бюджету від діяльності малого підприємництва планується в сумі 212,4 млн.грн., в т.ч. за 2013 рік - 70,1 млн.грн., за 2014 рік - 70,7 млн.грн., за 2015 рік - 71,6 млн.грн.

5. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення Програми здійснюється за рахунок коштів загального фонду міського бюджету, бюджетних асигнувань на утримання виконавців заходів Програми за рішенням Кіровоградської міської ради та з інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Загальна сума фінансування заходів по реалізації Програми у 2013-2015 роках за рахунок коштів міського бюджету складає 1224,0 тис.грн., в т.ч. у 2013 році - 756,0 тис.грн., у 2014 році - 228,0 тис.грн., у 2015 році - 240,0 тис.грн.

Начальник управління економіки

О.Осауленко